

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: Sophus Claussens Lyrik :

Citation: Claussen, Sophus: "Sophus Claussens Lyrik :", i Claussen, Sophus: *Sophus Claussens Lyrik* ; Det Danske Sprog- og Litteraturselskab ; Gyldendal, 1982-, s. 116.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-claussen11val-shoot-idm140264664052384.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Sophus Claussens Lyrik :

KOM, MIN BLODVARME PIGELIL, . . .

Kom, min blodvarme Pigelil,
kom, min elskede rene!
foran en fablende Mørkningsild
sidder jeg syg og alene.

Kan du ej komme? men kunde jeg blot
i Tanken dit Billed fange!
det gjorde i denne Tomhed saa godt;
jeg føler mig utryg og bange.

Nu bliver det Nat. Mine trætte Laag
hedt over Øjnene glider.
Jeg synes i Drømme, en slimet Snog
efter mit Hjærte bider.

AANDSBRØDRE

Der sad tre Digtere og en halv:
en Solgud, en Alf, en Nervøs, som skjalv,
og den halve, som spillede Loke,
for *han* gjorde ikke Epoke.

Saa talte den halve dem til paa Stand:
"Du Solgud, du Alf, du nervøse Mand!
nu har vi hædret hverandre saa tit
for det, som var godt, og det, som var skidt;
hvad om vi i Aften begynder
at haane hverandres Synder?"

Men Solguden vrissede: "Iad os i Fred!"
og Alfen blev bleg og blev rød derved,
den nervøse hued det ilde,
dog ikke tav Loke stille:

"Med Ros for Ros har vi frisket vort Mod,
skønt ingen Sind' vi hverandre forstod.
Jeg mener, den Glæde er liden;
vi skal jo dog misunde siden."

"Naa", svared den Solgud, "jeg byder dig Fred,
for *dig* er der intet at misunde ved."
Da greb ham Loke behænd' ved hans Knap:
"Du Sollys-Herold og Skribent for "de mange",

om *hvordan en Solstraale lader sig fange!*
Stilen er "Landevej", Solen af Pap."

119

"Haa haa!" og "naa naa!" lo de andre baade,
men Solguden harmedes over al Maade.

Men Loke fôr fort: "Men *du*, nervøse!
dine *Vers*, disse *malende, melodiske*,
er som et Tempel, et stolt Monument;
paa Indgangen staar med højtideligt Prent:
Her ligger - lad Verden dem aldrig savne -
dødfødte Kongebørn kongeligt begravne!"

"Haa haa!" og "naa naa!" lo de andre to,
men han, som det gjaldt, var lidet fro.
"Og Alf, du vege, vemodige Væsen,
dine *odes barbares* mig kilrer i Næsen;
dine *Vers*, som jeg har et uendeligt Grin a',
forsætter mig helt til det indre Kina."

Saa talte man op, saa talte man ned,
man skiftevis lo, blev skiftevis vred!
Loke spotted dem alle sammen,
og én efter én blev de røde i Kammen.

Da tordnede Solguden: "Luk nu dit Gab,
Loke, du troløse, evige Flab!
De *Vers*, du selv gør, er slet ikke *Vers*,
din Prosa falder paa kryds og paa tværs.
Nu har du Spot, som kan ætse og bide,
men dine *Værker* er fjottede blide.
Og derfor med Uret du kom herhen
at haane os, som er bedre Mænd!"

Men ogsaa var der en Maler til Stede,
det voldte ham liden Gammen og Glæde.
Og den Gang Striden tog bedst paa Vej,
han maatte i Gaarden at brække sig.

120 *ALLIANCE*

Vi har faret paa alskens Omnibus-Tage
Paris ind og ud gennem otte Dage,
har lukket os op med ungdommelig Iver,
hilst Goddag paa en Lygtepæl,
nikket til Urenes hvide Skiver.
Og hun har forstaaet min skønne Sjæl.

En *Dag* ... hun var delt mellem mig og Sorgen,
har hun opgivet Pligterne mod sit Land,
en *Dag*, vor første Omfavnelser Morgen,
blev hun Kvinde, og jeg var dobbelt Mand.
Der sad vi paa Vogntaget Side ved Side;
af Solskin og Andagt flød Vejene hvide.

Vi saà - vore Klæder i Solluften bruste -
der var en Tredje maaske, hun knuste.
Hun blegned, den blide, hun vidste ej Raad,
men paa mit Haandtryk sig udgød Rødmen.
Vore Hjerter var vædet af Sødmen,
som gjorde vor Øjerand vaad.

En *Aften* . . . det mørknede i Luxembourghaven,
vore Hjerter var tyste som Natten og Graven;
paa en Sandsten saà vi en Bronze-Trold
vældig at lude sig over en Grotte,
hvori to Gudebørn tankeløst blotte

laa brudt af Søvn og forelsket Vold.

Alt var os fuldendt... En svulmende Frugt!
og Aftensmaaltidets Spiser og Vine
121 fandt vore Struber af Kærtegn lukt.
Ingen Châblis kan udslukke vor Pine.
Da hvisked hun Ordet, betvungen og mild:
"Vi vil hjem til din Stue, din Ovn og din Ild."

Og Længslen løb foran de snøftende Heste -
Til mit Hus, til min Søvn! ... Saadan ender det bedste.
Men nu er de otte Dage forbi,
da vi laa ved min Ild og skrev Vers i min Aske.
(Var det *mig*, hun har æret, det tvivlløse, raske
Minut? . . . eller var det en ny Poesi?)

En *Nat* ved Arnen hun løser sit Haar,
(berust af en Duft i sit lange Haar)
og lader Tankerne selvberust vandre:
"Min Ven, jeg maa tænke paa Fremtiden nu,
Gud ved, om jeg elsker dig mer end de andre .. ."
Hvor plukked hun sælsomt mit Hjærte itu.

I Favntagets Almagt vor Kraft saa skør
har omfavnet Fligen af Guddommens Slør.
Det var to Livshaab, som her stødte sammen,
det var to Sjæle, som strømede sammen.
- Der er Fred i min Ensomheds gyldne Borge,
og hun er givet tilbage ...

122

ENVOI DE PRINCE TIL CHR. X

Det store, dybe Frafalds Tid er inde,
Troskaben rømmer Rige og Provins,
Vejrhanen piber efter alle Vinde,
og hermed gør jeg Knæfald for en Prins.

Hvor Officerer elskes af de Smukke
som Ubefæstethedens Laas og Lukke,
mens knap de vadmelsklædte Bønder mukke,
blev Vang og Vænge til en Kongevugge!

Men alle Blomster, Prins, blev kvalt af Tjørn
i Kongens Land. Gud ved: en smule Sol
belyser først. . . maaske . . . hans Børnebørn.

Et Drømme-Haandslag - grib det som Symbol,
(der følger Sværd med Skede, Haand med Handske)
til Danmarks yngste - fra den yngste Danske.

123

KONCERTEN/BRYLLUPPER OG FESTER

Da denne Dag med Kys og Fryd forgik,
har Skumringsgraet hyllet Regnfaldsmørke
om Sjæl og Sanser, som omsider tørke.
Nu bringer Aftenen Vin og ny Musik.

Hun kommer til Koncerten med Kusinen,
nyklædt og hed og fin som Violinen.
Jeg ser det Blik, hvis ømme Glød ej dør
og hendes søde Trods i nye Slør.

I hendes Øjne tør jeg dristig se;
men hendes Dragt .. . jeg tør ej komme nær den.
(Man skænker Alt... men dør for en Plissé).

Hun hvisker selv i Trængslen: "Krøl mig ej!
"Rør ej min Stads - den bærer jeg for Verden!
"Men tag min Haand, saa rører du ved mig."

124

PARISERINDE

Af Garderobe har hun ikke mer paa
end Hudens Hvide taaler i et rødt
Livstykke af Flanel. Et Genskin blødt
af hendes sorte Øjne sværter Alt, hun ser paa.

Hvert hendes Bryst har en saa opret Stilling
som for at maales med sin Søster-Tvilling
og dog et Fald: saa Skymulm mig ommørkner
og nærved Kanaans Land forgaar min Sjæl i Ørkner.

Al Ting er fast. Dog: samle til et Hele
de mange kære, kendte Enkeltdele,
det er til sidst en meningsløs Bestilling.

Thi nøgen, i en Haarvæxt mørk og svær,
er denne Skabning vel en Trone værd
og anslaar kun sig selv til nogle Skilling.

125

DIN UNGDOM VAR SOM NATTEN . . . /TIL JOHANNES JØRGENSEN

Din Ungdom var som Natten og som Sorgen,
der stirrer ud fra skumringsdunkle Porte.
Min Ungdom elskede Natten og det Sorte
og vaagnede glad hver frisk Novembermorgen.

En Natte-Gæst med Verdens Vægt paa Ryggen
du sad og lyttede til min lyse Tale.
Der byggede i min Ungdoms Hus en Svale,
som bragte Breve langvejs fra om Lykken.

Jeg tog hvert Bud og Brev paa Tro og Love,
indtil den Vinter, alle Svaler døde . . .
Da fandt jeg dine løvfaldsbrune Skove.

Forlang ej andet Tegn til Kunstens Møde
i denne Samtid snart saa sjæleøde,
end denne Fortid, hvoraf vi forbløde.

126

NU KOMMER NATTEN . . ./NATTEN TIL HERMAN BANG

Nu kommer Natten. Ud af alle Kroge
den gaber. Det er Stunden, da den kloge
i Søvn drejer sig omkring paa Ryggen,
og da den gale vil forsøge Lykken.

Lykken hun er en mørk og blodvarm Pige,
hvis Fodtrin stjaalente paa vor Tærskel snuble.
Hun gaar . . . men lader efter sig et Rige,
hvor man desmere fyrsteligt kan gruble.

Af hendes Fodtrin rødmer Verden vide.
Saa raaber jeg i Natten stolt til Sinds:
"Op alle Svende, vi har langt at ride!

"Snart brunes Jorden, nær er Dagens Gløden;
"Guld dækker Vejen, du Lykke-Prins!
"Og før vi svigter, vil vi kysse Døden!"

127

TRONPRÆTENDENT/SONET TIL FABIUS!

Tre Vintre skrev jeg paa et Værk, et vækkende.
Men de, hvis Visdom er kun skrevne Ord,
kan tabe den en Dag i Foraarsbækkene;

Nej giv mig *Jord* - saadan en Strækning *Jord* . . .

Da skal jeg kramme Jer et Rige ud
med tusind Stier, der alle bringer Bud
til Slottet, hvor min Højhed tryk gør Ronder
og taler Ord med vide Horisonter.

Den dybe Sammenhæng, som jeg har sporet,
de dunkle Sympatier - Dug dæk Disk! -
jeg lægger Kongeriget glat paa Bordet.

Men Diskussionen - dette Vand for Vrøvlerne,
jeg bruger kun, imens jeg med en Visk
sagtmodig tørrer Vejens Støv af Støvlerne.

128

DEN UNGE PIGE I SOMMERREGNEN

Det bliver Aften. Regnen
som tusind Kærtegn, vilter, lun,
tæt over Byen og Egnen
drysser sine Draabedun.
Jo mer det mørknes, falde
Draaberne tungt i Gadens Vand.
Alle smaa Byer og Gader om Land,
nu regner det vel i dem alle.

Og vist i mangel Gade
med aabne Vindver staar et Hus
og lytter med mørk Façade
til Vandets Klunk og Regnfalds-Brus.
Og ensom, som jeg, i Karmen
der hviler vel én og léer som jeg
ad de løsslupne Draabers forviltrede Leg -
med bankende Ungdom bag Barmen.

Jeg husker et Hus langt borte,
der bor den Yngling, som kaldte mig sin.
Var Lykkens Stunder kun korte,
vor Elskov var hed og var fin.
Vi leved i Sorgen, som under en Klippe,
og Dagene traf os i Regnfalds-Humør.
Men fandt jeg ham i Nat ved min Dør,
jeg skulde ham aldrig slippe. -

Da drog jeg ham til mig og vilde binde
en Nat af Ømhed omkring ham tæt,
den Gode! kyssende bort hvert Minde,
129 at for hinanden vi to har grædt.
Verden har alle Slags Nykker i Panden,
men Tiden er ude, før nogen véd,
og de, som én Gang har funden hinanden,
bør holde tilsammen og have Fred.

130

TOSCANAS ELEVER

Paa Veje, maanegraa,
under de natlige Pinjer,
holà! der er Folkeliv.
Snart lyder den gammeldags Fløjte,
snart klinger der Zither til Sang.
Piberdrengen fra Florens
og Florentinerpigen.

Langs Gaderne, hvor de gaa,
i Støv staar de gamle Paladser,
Florens . . . Florens er død.
Ingen er bleven tilbage
ved alle de stores Død.
Kun Piberdrengen fra Florens
og Florentinerpigen.

En Dreng, der fløjter sin Takt
for alle de øde Portaler,
en Pige, der tjener sit Brød
den ene Dag med sin Zither,
den anden Dag med sit Skød . . .
Hvor er nu I Mestre fra Florens?

De Broer er gamle og graa,
hvorunder den ældede Arno
gumler paa Fortidens Grus.
Ved Fortidspaladsernes Porte
er lukket hver Laas og hver Slaa . . .
Hvor er nu I Fyrster fra Florens?

131

Men midt paa den gamle Bro
de byder en Sang for en Soldo.
En Soldo betaler en Sang,
som aabner de herskabsløse
Paladser endnu en Gang -
Piberdrengen fra Florens
og Florentinerpigen.

Den aabner os Strozzi's Port
og kalder paa Fædrenes Skygger:
"Op, Florentinere, op!
Toscana og Kunsten lever,
Toscana i Finger og Krop -
hos Piberdrengen fra Florens
og Florentinerpigen.

"Vaagn op, Michelangelo!
Og du, vor Sjæl, Benvenuto,
tag dine Disciple i Sold!
Vi har overlevet Toscana
... men Natten er temmelig kold
for Eders Elever i Florens.

"Vort Liv er som herreløst Gods
for fremmede Herrer til Leje,
vi svarer: *Som Herren vil!*
Men kunde vi tjene Toscana,
vi rejser os: *Mester jeg vil!*

- *Drengen og Pigen i Florens ...*"

Ak Piberdrengen var skabt
for Kunst - og for Fyrstepaladser,
og Pigen ... maa tjene sit Brød
den ene Dag med sin Zither,
den anden Dag med sit Skød.
Hvor er nu I Fruer fra Florens?

132

HR. SOL OG JOMFRU JORD

I Gaar gjorde Himlen sig graa og tvær
med Blæst, hvor Skyerne ryger
af Sted med skyllende Byger.
I Byerne hed det *et syndigt Vejr*,
men Landmanden kaldte det godt;
thi Markerne trængte til vaadt.

I Dag er Skyerne borte
og Vindene vifter saa let.
Hr. Sol med en lyseblaa Skjorte
har ombyttet Gaarsdagens Sæt,
og midt i sin Himmel en gylden Paillet,
- en Edderkop i sit Straalenet -
den gamle Polygamist,
som har disse sære Noder
at holde af alle Kloder,
nu koketterer og blinker
til Jorden, den Jomfru skøn.
Ved Paaske hun blev konfirmeret,
ved Pinse hun klædte sig grøn
og er nu aldeles charmeret
i Solen, i Himmelens Søn,
der skænkede hende den lysgrønne Dragt
og gav den som Vidne og Tegn paa den Pagt,
som her de for Sommeren stifte,
til Bruden han sviger
og fra hende viger,
naar Klædningens Farvespil skifte
og han har falmet og ødelagt
med sine glødende Kys den Pragt,
133 han selv hende fordum har bragt -

naar Løvet gaar derhen, hvorfra det kom,
og Solen har ranet dets Jomfrudom.

Men Jorden hans Troløshed ikke aner;
thi Skarpsind er ikke blandt Jomfruens Vaner.
Hun synker hen i hans Favn,
og stønner ud sine Savn.
Og Lidenskabens Aandedrag
berusende fra hende stige.
Og Luften er en Foraarsdag
som Aande af en livsfrisk Pige

134

SNE

I

Tusind Grene uden Blade!
Skoven - med sin Snevægt - staar
som en ung, forlét Dryade,
der slaar ud sit hvide Haar,
ler med Lyd af sine Klokker,
ler og pudrer sine Lokker,
ler og lokker, hvor jeg gaar.

Som en ung, forlét Dryade
blindet af sit eget Haar.

Aa, hvor slank og ung af Aar
staar hun der og knejser, bryster
sig af Manken, som hun ryster,
og hvis Væld hun om mig slaar
fuld af Medynk som en Søster
i den danseglade Vaar.

I den sangopfyldte Vaar,
naar en Søster læger, trøster
Broderen for Sorg og Saar.

II

Over alt, hvor Sneen falder,
er der Fred,
Skov- og Træstub-Ensomhed.
Kalder du paa een, da kalder
al Ting med.

135

Fjernt derude dynges Marken
hvid og hvid,
Skoven, frisk og sort i Barken,
kuples hvid -
som for Evighed af Tid,
for en skrinlagt Evighed af Tid.

III

Under dette bløde, rene

Snelag paa de tyste Grene
intet Pulsslag mere slaar
af Bekymring fra i Gaar.
Skoven, som et nyfødt Under,
staar med aabent Blik og blunder,
himmelfalden Verden staar
(medens Sol og Dag gaar under)
drømmer nyt for hundred Aar.

136

BARBARER

Jeg hilser dig, du! med den vidtstrakte Linje
i hele dit Væsen, din Vækst, dine Ord,
med Fodbladet spændt mod den sugende Jord,
hvor skummel jeg stod som en Kirkegaards-Pinje.

Jeg hilser dig, du! med dit Øje, som farer,
som flammer og søger i Vest og i Øst,
en højbaaren Glæde for højbarmet Bryst!
Jeg hørte jo selv til de sejge Barbarer,

som ikke vil knæle, som ikke gad trælle
og kysse med Taarer en Forgængers Spor,
men banded i Attraa den Vej, hvor de fór,
og troed, at Kræfterne har ingen Ælde.

Kom, ræk dine Hænder, de slanke og stærke!
der risler som Foraar igennem dit Haar.
Den Kraft kan ej ældes, vi dybest forstaar,
din dristige Linje skal være mit Mærke.

Lad Orme da gnave! Lad Stormene fælde
det bredeste Træ, som beskygged os blødt;
vi strider mod Døden og alt, som er dødt.
De Kræfter, som strider - de har ingen Ælde.

137

VINTERGÆK

For en Vintergæk
spilder Narre Blæk.
Det er bedst at sé den
bag en stille Hæk . . .

Man skal agte paa den,
nøje skal man kende den.

Ingen Magt i Verden
vil formaa at genne den.

Thi den gror saa skjult
under visne Buske,
svær at finde,
siden let at huske.

Jomfrumund skal kysses
under Angst og Skræk,
Gækker skal man søge,
førend Sne gaar væk ...

det er Gækkevisdom
af en gammel Gæk.

138

JEG SAD MED DEN VILDE LILIAN

Jeg sad med den vilde Lilian
en Nat nær den høje Sø.
Hun higed med udstrakte Arme
at gribes af Bølgen og dø.
Vi hviskede hæst og forvildet
en Nat ved den høje Sø.

Jeg stred med den vilde Lilian
en Nat under Havstokkens Larm.
Snart fristed hun mig med Døden
og snart med sin hvide Arm.
Vi hviskede, som frygted vi begge
at afbryde Bølgernes Larm.

Hun var som en brusende Svane,
som Leda, den Svanebrud,
mens hvid paa det nøgne Sandrev
ubændig hun folded sig ud
og ønskede at vække en Stormflod
og slukke Stjærnerne ud.

Hvad ænsede de larmende Bølger
to Menneskeskæbner, der stred?
Da kyssede hun mig saa hæftig,
at Havet blev stille derved,
da kyssede hun mig med en Jubel,
saa at alt - uden hun - fandt Fred.

Det var paa vor særeste Aften
i Overspændthed og Rus,
139 at den rolige Lilian bød mig
til Hvile i Brændingens Brus.
Maaske har en Hvirvel da slugt os
. . . vor Sjæl kom ej mere i Hus.

140

SFINX

Hvem var denne smukke Kvinde
sammen med den tunge Mand?
hun som i den lette Tram tog Sæde
og tilbagelænet bortvendt
trykket tæt til Ruden
stadig stirred ud -

Var hun ikke selve Drømmen
blid og bleg og fuldendt god?
Øjeæblet har i Farvemangel
med en Rest af Nattens Taage
mellem hendes Laage
skabt det store Blik.

Se hvor hun i Rudeglasset
bortvendt hænger ved sin Drøm!
hvilende sin Ynde som en Byrde,
mens fra korslagt Knæ de slængte
Ruskinds Ankler slingrer
under Silkesøm.

Sort er Floret, lyst er Haaret,
Kinden hvid af Nat og Vaar.
Vi er alle Træ af jordisk Tømmer.
Men jeg spørger, og jeg drømmer:
Er det Engle - eller
Furier i Aar?

Engel i den danske Paaske,
gjort af hvidt og graat og sort
141 svøbt i Flor af tynde Silkestoffer
med et Pust af Mulm og Øde -
som et Paaskeoffer
til den nye Vaar.

142

FOR HANS KRAFT I OVERFLOD ... / TIL GEORG BRANDES

For hans Kraft i Overflod
og for løvehjærtet Mod
hilser ham en stille Vandrers
Fløjte tro og god:

Jeg blir broget, Mester se!
Mester, du er hvid som Sne.
Aldrig Drømmens Ildkys dør
i Lysets Fest-Allé.

DIGTE TRYKT I PROSAVÆRKERNE FORTEGNELSE OVER DIGTENES PROVENIENS

Fra *Frøken Regnvejr*:

Tilegnelse

Fra *Unge Bander*:

Foraars-Regntiden
Til Erik Kølby

Fra *Kitty*:

Til Kitty

Fra *Antonius i Paris*

Indbydelse til Rejse
Romansk Verden
Rimerier under Vejs
Bryllupper og Fester
Simplicitas
Den skønne Propaganda
Portræt af Foraaret
Hvide Løgne
Italien

Fra *Valfart*:

Saa vandrer vi over Aarets Bro . . .
Ekbátana
Gudinden kom en Formiddag
Jeg skrev en Dag en Petition . . .
Ankomst til Siena
Maaltider i Siena
Palmesøndag
Cento cerini
Protestantisk Vaar
Unge Udødelige
Evangelium
144 Udflygt i det senesiske Landskab
Et løst Udkast
Endnu Siena
Tizians Roser
Rom
Pompeji
Valfarten til Mont'Allegro
- Det tabte Paradis -
Hjemfart

Fra *Arbejdersken*:

Prolog

Fra *Mellen to Kyster*:

Der vandrer en Pige

Fra *Eroter og Fauner*:

Bauta

Fra *Frøken Regnvej* 1912:

Efterspil

Fra *Løvetandsfugl*:

Høffdings Elever
Til Viola

145

TILEGNELSE

Nu graaner alle Gader,
Nu mørkner alle Smyger,
Og mere sort de spidse
Skorstenspiber ryger;
Og Nattens Børn de vaagner
Og drømmer nye Glæder,
Tusmørke-store Hjerter
I døreløse Stræder.

Jeg slentrer hjem, mens Aften
Sit muntre Lyshav føder,
Og sætter mig at stirre
Ensomt ved Ovnens Gløder.
De dunkelrøde Luer
Med deres hede Slikken,
De farver lunt min Tanke
Som Duren i Musiken.

Jeg drømmer da om Skove
Og viltre Egeknorte,
Om Pan, der holder Thing med
En Bukkebends-Eskorte,
Om Nymfer og om Troldpak,
Om Artemis, den kolde,
Hvis Barm er kysk og dejlig
Som forårsgrønne Volde.

Det bliver Foraars om mig,
Og hør: en Larm af Lurer
Som iltre Tonehærbud
146 Fra alle Skrænter durer:
Til Huset dybt i Skoven
Med Hjortehorn foroven!
Til Byens vaagne Ungdom
Og Bonden i Alkoven!

Vær hilset, lyse Ungdom,
Du Korn paa Landets Agre!
Se, Glædens Purpurblomster
Om dine Skuldre flagre!

Og som en frisk Fanfare,
Som Græs, der Kornet kanter,
Gør Landets blege Døtre
Sag med de unge Bander.

147

FORFARS-REGNTIDEN

Nu lædskes de grønne Sletter
af Nattens og Duggens Salve,
og Tanker, som brænder og trætter,
nu lytter sig fjærne og halve.
Jeg ligger paa Ryggen alene
i Græs, medens Duggen væder,
og venter paa Lyd i den sene
Aften af Silkeklæder -

paa Skridt, hvor Strømpernes Hvide
ved Skørternes Kast mig blænder,
paa Skuldre, hvis Fløjler glide
som Vinger mod Fruelænder,
naar mørk imod Højlandets Linjer
fra blaanende, teglhængte Mure
hun kommer, hvor Floden blandt Vigner
har slynget sin blinkende Skure.

. . . Din Rus i et Døgn er steget
som Tordenregn efter Tørke;
du har taget mig, løjet og sveget
for min Skyld i Mørke - i Mørke!
Al Nattens Duft kan jeg drikke,
og Græshoppens Sang jeg fornemmer.
Dog det er usundt at ligge
i Duggen med brudte Lemmer.

148

TIL ERIK KØLBY

Endskønt der i din Ungdoms Liv og Meninger
var døde Sider, som i denne Bog,
du troede paa Aandens Magt og slog,
saa du blev udelukt fra Folks Foreninger.

Med Slangens List og Uskyld som en Due
du krydsed en Borgmesters Rænkespil.
Man saa' dig oprejst fly en yppig Frue,

men bly for Frøknen Blikket sænke til.

Du var saa ny, at selv ej Svig var Svig.
Du gav i al din Færd, din lille Krig,
Udkast til lutter nye, danske Dyder

og blev, saa underligt det ogsaa lyder,
Bud om et Danmark, skabt til noget mer,
som omkom under lange Fødselsvær.

149

TIL KITTY

Jeg skylder dig mer, end Fornuften
Og Mennesker tror
(Endskønt du blev Foraarsduften,
Som fylder min Jord) -

Fordi du, foruden at mætte
Mit Væsen med Vaar,
Forunderlig vidste at sætte
De dybeste Saar -

Fordi du - ej blot ved at smærte
En Ven uden Værn,
Men drømmende tro ved mit Hjærte,
Naar jeg var dig fjærn -

Har gjort mig (vi lader nu falde
Hver Spøg og hver Strid)
Den lykkeligste af alle,
Som var i min Tid.

150

INDBYDELSE TIL REJSE

Da Verden var dunklere, videre spredt,
da man rejste, dagvis, i Postkarret,

begyndte, naar Solen om Morgenens lo
og naaede ved Aften, omsider, en Kro -

Da Verden var længere strakt og fordelt,
før nogen endnu kom igennem den helt,

førend Møllerskens Kys som det Korn, hun har malt,
blev et ringere Mel, som er bedre betalt . . .

man beded en Stund i hver By, hvor man kom,
og i hundrede Byr, før man beded i Rom -

Da den stolteste Stad og den snævrreste Krog
var et særskilt Blad af Forundringens Bog,

her vildere Bjærge, her yndig Natur,
her Borge, Slotsfrøkner og Hortikultur .. .

man opleved Verden til Vogns og pr. Baad
som en indviklet Fabel med endeløs Traad -

Da Slægten bag tættere Skove forladt
var fattig paa Glæder, men haabede brat -

151

da man vidste, at Døden kan komme hver Stund
og man ofred sit Liv for at dø med en Grund,

da vilde jeg fristet det vovsomme Spil
... i den farlige Fortid, som aldrig var til ...

at elske og vinde min Muse og Mø
i det højeste Taarn bag den dybeste Sø,

for at gemme en Ring, naar hun hviskede: Rejs!
for at vi' hende siden et Vers under Vejs.

I en Verden mer vildsom, men mere beredt
-fra en Nutid med Sindet og Viljerne spredt,

fra en Nutid, mer banet men raadvild af Aand
som en Mø, der vansmægter ved Bejlerens Haand -

i en Verden, hvor intet er Køb eller Salg,
men alt er for den, som er tro i sit Valg -

vil jeg rejse .. . Rejs med og vær trøstig til Sinds!
Alverden er frisk som en gammel Provins.

De vaargrønne Floder vi spejler os i
og gengiver alt med den første Værdis.

152

ROMANSK VERDEN

Blodige Tyrekampe, fine Kvinder,
Flasker med Vin og natlige Supér,
drukne af Vid de fede Harlekiner . . .
Elskoven fødes, Hjærtet ler ej mer.

Ordet ej nævnt og Kvindens Blik forstod!
og hvad der vared Aar forgaar i Timer,
til Kvindens Ejermand paa Porten kimer,
og Ærens Duge tvættes af i Blod.

Hedt som en Kilde hvisker gennem Larmen:

"Jeg elsker, vogt dig" - Tonerne af Carmen,
"hvis du er ren, sæt Livet paa et Kort!"

Og har man drømt, rejst, spillet Lykken bort
og føler intet Guld i Lommen tynde,
da aabnes Brystet: man kan græde, synge.

153

RIMERIER UNDER VEJS

Nær *Bois de Boulogne* ej Vogn at finde,
ingen Droskelygte i Mørket at se,
intet Bud til Paris! . . . Kun et sjællandsk Minde:

Kun Lys i en pyntelig, landlig Kafé
med Savsmuld paa Gulvet, med Voksdug paa Bænken,
mens den rastløse Husmo'r staar tavs bagved Skænken
og sælger en Gæst efter Vægt lidt Tobak,
hører sagtmodig paa Nabokvindens Snak,
hvis Patteglut gramser begærlig om Brystet
og finder sin Næring, guddommelig trøstet.

Det var i den landlige, tyste Kafé,
hvor jeg blev i den inderste Stue bænket,
min sorte Kaffe i Glasset skænket,
at jeg først fandt mig vel i den fremmede Tunge,
hørte en Moder, som pludred med sin Unge;
mens hvilende trygt som en mødig Helt
jeg saa mig omkring.

Og velkendt som Sproget
fandt jeg i Krostuen øjeblikksbroget,
med flygtige Penselsstrøg, Felt ved Felt: -
Vækdekorationer paa Trods af Fornuften,
Teglhængte Tinder, Svaler i Luften,
en Kirketop gemt bag et Rosenstakit!

En Verden i Blegrødt, i Grønt og i Hvidt
som Roskilde-Roser, sjællandske Bøge,
som Duernes Kurren paa Taget i Køge.
154 Det var nær Paris i en Forstads Kafé,
der var slig en nordisk Uskyld at sé:
et skyndsomt Staahej gennem tyve Felter
af Isbjørne, Skibbrud og Bølger, som vælter.
Mod en gulmalet Maane med Ansigt paa
en Kat krummer Ryg paa et Tag i det Blaa,
mens forneden en Pjerrot, hvidklædt og bitter,
piner sin elskovsvemodige Zither.

Fra Felt til Felt, over Sten, over Stok -
en Kunst, som er ung og forfløjen nok!
Men jeg føler i Panden et Værk og en Pine:
disse svimlende Blomster, disse Hvaler med Luffer,
det er som at se sine gamle Skuffer,
hvori man har hengemt en Fortids Rest,
fra den Gang man knælte med værdig Mine,
Cigar i Munden og Mandoline,

da selv man besang sligt et Land og dets Kvinder,
de Roser, de plukker, de Hoser, de binder,
og udvalgte Een som fornemst og bedst:
Mer stram i sit Snørelivs Rosengelænder
end Libanons Taarn, der mod Syrien vender.

Ja de Franskmænd kan le, som ej kender - de Gøge! -
en Rose fra Roskilde, Due fra Køge!
O, hvidklædte Pjerrot, svævende Svaler,
o, graasorte Kat, som med Maanen taler,
o, Klokketaarn med dit Rosenstakit!
I, som sletikke véd, hvordan jeg har stridt
(mit skamfulde Inderste brænder endnu)
med at skabe Fornuft af det Gøgl til en Sou,
jeg vil gi'e Jer til Deling en sjællandsk Rigsdaler,
kan I gøgle saa groft, at I skaffer mig kvit
for at huske min Fortid i Blegrødt og Hvidt
og Skyblaat og Murgraat og alt det

155

BRYLLUPPER OG FESTER (NOPCES & FESTINS)

Det er ej sært, at Fryne (fin af Bryst),
som elsker og har Hænder, kan omarme . . .
men Violinens Skød af Dyretarme
kan sønderrive mig med mere Lyst ...

Ej sært, jeg drømte Festen om igen
rig som en Guddom bag min Sengs Gardiner . . .
men at i Morgnens Festkronik en Pen
tonede mer end Nattens Violiner ..

Det er ej sært, at Ords og Toners Glød,
Visdom nær Daarskabs kunstfuldkomne Skød,
gør ør ... men at en sortklædt Fe med hvide

smaa, kyske Borter har min Verden gjort
til idel Sort-paa-Hvidt og Hvidt-paa-Sort ...
(i disse smalle Borter gad jeg bide!)

156

SIMPLICITAS TILEGNET EN NAIV OG NYSGÆRRIG VENINDE

Den hellige Uvidenhed, saa klar
og med et vantro Blik (som midt i Kulden
et isblaat Springvand), mødte mig. Hun bar
sin Kjole hjemmevævet, tæt og ulden.

Skønt noget haansk af Lader, lidt for kantet
og tvær med denne Pande altid ren,
hun ejed baade Hjærte og var plantet
med Kvindetække paa to trygge Ben.

Hun havde ikke Lastens magre Bryster.
Letfærdigheden lo og fandt mig løs.
Uvidenheden, denne barske Søster,

hun saa, det var et Liv med nye Love,
hvorfor jeg havde sat mig selv i Vove,
og rakte mig sit Skørt, den Gang jeg frøs.

157

DEN SKØNNE PROPAGANDA TILEGNET DR. GEORG BRANDES

Hæve Problemerne til ny Debat,
sige den nye Sandhed alle Vegne,
erstatte Løgnens Ord med Livets egne -
det var det Maal, De havde foresat.

De nye Sandheder kan slides klejne,
men for Ideen løfter jeg min Hat:
hæve Problemerne til *ny* Debat,
sige den nye Sandhed alle Vegne.

De satte Forsken op mod Drømmespind,
vor Nutid sætter nye Drømme ind . . .
Hvad Forskel? det er samme Fægteskole:

hæve Problemerne til ny Debat,
guddombesjæle, hvad der var forladt,
og siden hen . . . paa Vaabenlykken stole.

158

PORTRÆT AF FORAARET

Snor hun en Sølvtraad om sit tunge Haar
og ryger sød Tobak, der dufter tyrkisk,
hun drømmer strax: ved Bosphorus hun gaar,

en Sultans Favorit og afgudsdyrkisk.

Sving hende rundt og udtal: *Milde Vaar!*
Hun staar, som hun af Vaar og Blomster stjærnes.
Men nævn ej *Judith - grusom*; thi hun slaar
judæisk blodig strax sin Holofernes.

Hun er det dunkle Gry før Solens Stund,
den visne Bøgeskov med Vaar i Mund,
hvor Bækken mellem Bukar vejvild snubler.

Naar Solen rigtig kommer, bli'r vi glade;
thi der er Pragt i slige Bøgekupler
og yndig Kølighed hos min Dryade.

159

HVIDE LØGNE

Det var det evig samme Hykleri,
den evig samme, lille, hvide Løgn,
som gør, at fjærnt fra dig jeg lever Døgn,
der knap kan taales, naar de er forbi.

Du skulde lukt dit Hjærtes Gitre op,
mit Kongebarn! ja selv om du fordærved
dit unge Liv! (Hvad er vel Hud og Krop,
er der en Sjæl for Himmerig erhværvet -?)

Thi jeg, jeg elsked - vilde vist dig Rom,
aabnet "Italiens hundred Byer" - som
du aldrig mer skal finde dette Syden.

Du blev derhjemme hos din Huskat, Dyden.
Og ene, overladt til Iltogs-Minderne,
fandt jeg Italiens Lig paa alle Skinnerne.

160

ITALIEN

Jeg kvidred hendes Litani og Noder,
min højlig elskede, saa stolt og streng . . .
men savned fjærnt min Ungdoms grønne Seng
ved Jordens Bryst, vor evig frie Moder.

Blandt Fortidsstæders Støv, berømte Floder,
der svandt i deres altfor brede Seng,
jeg gik og drømte Yppighed og Eng,

de fyldte Have, foraarsgrønne Kloder.

Hun havde givet mig et gyldent Bælte,
spændt mig min Elskovs sølvblaa Rustning om
og bedt mig gaa til Rom som andre Helte.

Jeg bar den trange Brynje helt til Rom;
der krængte jeg den af mig ufortrøden.

Ræk mig igen min Rustning - ræk mig Døden!

161

SAA VANDRER VI OVER AARETS BRO . . .

Saa vandrer vi over Aarets Bro
én for én og to og to.
Har du en Ven, da bi ham efter,
stands i Trængslen og bind din Sko.

Forhast dig ikke. Erfaring bekræfter:
Lykken er god mod den, som har Ro
til at binde sit Skobaand, at smile, vente
og omgaas skikkelig sine Bekendte.

162

EKBÁTANA

Jeg husker den Vaar, da mit Hjærte i Kim
undfangede Drømmen og søgte et Rim,
hvis Glans skulde synke, jeg ved ej hvorfra,
som naar Solen gik ned i Ekbátana.

En Spotter gav mig med Lærdom at ane,
at Vægten paa Ordet var Ekbatáne.
Den traurige Tosse, han ved ej da,
at Hjærtet det elsker Ekbátana.

Byen med tusind henslængte Terrasser,
Løngange, svimlende Mure - som passer
der bagest i Persien, hvor Rosen er fra,
begravet i Minder - Ekbátana!

Hin fjærne Vaar, da min Sjæl laa i Kim
og drømte umulige Roser og Rim,
er svunden, skønt Luften var lys ogsaa da,
som den Sol, der forsvandt bag Ekbátana.

Men Drømmen har rejst sig en Vaar i Paris,

da Verden blev dyb og assyrisk og vis,
som blødte den yppigste Oldtid endda . . .
Jeg har levet en Dag i Ekbátana.

Min Sjæl har flydt som en Syring af Toner,
til Solfaldet farvede Parkernes Krøner
og Hjærtet sov ind i sin Højhed - som fra
en Solnedgang over Ekbátana.

163

Men Folkets Sæder? den stoltes Bedrift?
hvad nyt og sælsomt skal levnes derfra?
En Rædsel, et Vanvid i Kileskrift
paa dit Dronningelegem - Ekbátana.

Men Rosen, det dyreste, Verden har drømt,
al Livets Vellyst - hvad var den da?
Et Tegn kun, en Blomst, som blev givet paa Skrømt
ved en kongelig Fest i Ekbátana.

Da blev jeg taalmodig og stolt. Jeg har drømt
en dybere Lykke, end nogen har tømt.
Lad Syndflodens Vande mig bære herfra
- jeg har levet en Dag i Ekbátana.

164

GUDINDEN KOM EN FORMIDDAG . . .

Gudinden kom en Formiddag
over Torvet i Firenze,
før nogen skulde ænse,
beskeden og i bedste Mag,
en ufordærvet Formiddag.
Men Hjærtet det har ingen Ro i Firenze.

Og da hun strax faldt i vor Smag,
fandt Smag i os Gudinden.
Hun standsed ikke, inden
hun havde os under sit Tag.
Vi fulgte altsaa Gudinden.
Men Hjærtet det har ingen Ro i Firenze.

Hun skænkede os sin Rødvind først
og løste sine Sandaler.
Ej synderlig Ven af Taler
hun havde ej synderlig Tørst.
Gudinden havde ej Tørst.
Men Hjærtet det har ingen Ro i Firenze.

Nu har jeg løst for mine Sko
og for min Ungdomsfylde.
Nu er jeg paa min Hylde,
men Hjærtet det har ingen Ro.
Gudinden var paa sin Hylde.
Men Hjærtet det har ingen Ro i Firenze.

Italien er som et Tryllespejl,
paa alle Kanter Gudinder.
165 Selv Middelhavet skinner
af Skønhed, som gaar under Sejl,
mens Formiddagssolen rinder.
Men Hjærtet det har ingen Ro i Firenze.

166

JEG SKREV EN DAG EN PETITION . . .

Jeg skrev en Dag en Petition,
en Bøn om gunstig Protektion:
jeg vilde ta'e det, som det blev.
Gud give, jeg det aldrig skrev!
Vil du med, saa hæng paa.

Jeg skrev en Gang et Frierbrev,
et Elskovs Evangelium.
Gud give, jeg det aldrig skrev!
Den hovne Tøs blev dobbelt dum.
Vil du med, saa hæng paa.

Den gode Lykke mødte mig.
Hun bad mig at benytte sig.
Jeg gad ej strax; og da jeg skrev
en anden Dag, hun udeblev.
Vil du med, saa hæng paa.

Saa skrev jeg Himlens Gud et Brev.
Og det fortrød jeg ej, jeg skrev.
Thi Brevet blev tilbagesendt
med Svar: Adresse ukendt!
Vil du med -

167

ANKOMST TIL SIENA

Jeg tænkte mig Siena
som en Bjærgnymfe,
som en Kildenymfe mellem de kølige Bjærg,
vilde Geder og blaa Bjærg som duggede toscanske Druer.

Jeg fandt ingen Bjærg,
men den mest frugtbare Højslette,
der var rødgul - terra di Siena - som en Solnedgang.
Og Byen, som jeg tænkte mig ung mellem de friske Bjærg,
var Toscanas ældste

med tredive Tusind Sjæle
og en mørkerød Borgemur helt omkring
fra Aarhundrede otte, Aarhundrede elleve,
et helt omslyngende, leddelt Bælte
med Porte og Udfaldsbroer og Mure i besynderlige Zigzaglinier,
som paa gammeldags Slagmalerier.
Og ude under de brunrøde Mure:
solvenlige Spaseregange
og oldtidsagtige Vadskerier
for al Byens Vadsk.

Jeg tænkte mig Siena fjældfrisk og med lave Rønner.
Og jeg fandt indenfor Murene
ældgamle Gader, hvide af Februarsol, og med Huse i mange Etager,
Paladser fra Aarhundrede fjorten.
En Universitetsstad og Rede,
hvor Toscanas ældste, forarmede Adel
168 har Hjem og sværmer paa Terrasserne,
der er solfyldte og mægtige som Dantes Vers.

Mellem Paladser, gennem bugtende, lange Gader
belagte med Lavasten
lader jeg min Bagage
bringe til Hotellet, Albergo Toscana.
En tiggeragtig Olding fanger mig i en lille Tværgyde
og fortæller mig under frygtsomme Gebærder
(som en bortjaget Hund),
at han vil anvise mig et Palads,
hvor jeg kan bo til Leje;
og han beder mig altid træffe ham i denne Tværgyde efter Middag;
thi Albergo Toscanas Kelnere prygler ham,
hvis han slikker Solskin for nær Hotellets Porte.
Og jeg ser lidt efter Albergo Toscanas Kelnere
fordrive Tiggeren med Stokke og Stenkast.

169

MAALTIDER I SIENA

Fem Porte som fem svære Jærnlåse
aflukker det herskabelige Siena fra det kvægrige Toscana.
Ad tre smalle Gader, som tre lange Korridorer,
naår man ind til Viktor Emmanuels-Pladsen,
der er hul som en uhyre Østersskal,
og hvor Raadhuset ligger med Sodomus Fresker,
og hvor der findes en berømt, gammel Brønd,
og hvor i Genoprejsningens Dage i Halvtredserne
Viktor Emmanuel
af det enstemmige, toscanske Folk
udvalgte til Konge af Toscana.

Jeg sidder den hele Dag paa Torvet i Siena
ved Marmorbrønden, en gammel Mesters Arbejde,
og bages af Solen og taler med Kvinderne, som kommer for at hente Vand.

Og Tiggeren fra før kommer til mig
og fører mig hen i det allerældste Palads,
hvor jeg for en naragtig Betaling faar en hel Etage til Leje

og Udsigt over Herskabets Marmorterasse under mine Vinduer
og Haverne, Borgmuren, de fjærne, blaa Bjærge.

Men ved Aftensmaaltiderne paa Albergo Toscana
nyder jeg for en Betaling, som vilde bringe en parisisk Tigger til Latter,
den bedste Suppe, den fyldigste Chianti og fortræffeligt Oxekød
Side om Side med Garnisonens Officerer,
som under Taarer kysser hverandre paa begge Kinder,
170 naar en højere Ordre river dem bort til Florens eller Milano.
Side om Side med veltalende Universitetsprofessorer
fordyber jeg mig hver Aften længe paa fransk
i følelsesfulde Samtaler med en ung Nobile fra Siena,
en brav og fin Adelsmand
uden megen medfødt Rigdom.

Imidlertid passer Dante Neso,
den unge, toscanske Kelner,
Forsyningen.

"Kære nordiske Herre,"
siger den toscanske Adelsmand til mig.
"Hvorfor bliver De ikke længere i Byen?
Jeg vilde indføre Dem hos Grevinden af *Luna*
og hos Hertuginde *Delsole*.
Skam Dem ikke ved at tale italiensk til mig.
Ved evig at tale det franske
lærer De jo aldrig Sproget ..."

Vi taler om Kærligheden og Bøgerne.
Han siger til mig:
"Hvad skal Kulturen og Bøgerne?
Er det ikke en Ulykke at tænke?
Naar jeg er hos Hertuginde *Delsole*
og jeg ser hende selv og ser,
hvad hun gør, hvad der sker i hende, om hende, i hendes Sale,
er det da ikke en Ulykke,
at Kærligheden har lukket mine Øjne op
og lært mig at tænke?"

Men jeg, som altid vil strides,
siger til ham:
"Ogsaa jeg er en Mand,
som min Elskede har forsmået.
Deres Blod er sydlandsk, hæftigt.

171

Jeg er nordisk og flegmatisk,
og jeg tænker:
er det ikke en Lykke, tværtimod,
at Bøgerne har slaaet mine Øjne op paa vid Gab,
at Kærligheden med blodig Haand
har slaaet mit Hjertes Døre op paa vid Gab
og lært mig at tænke?"

Ude i Gaden begynder et Æsel at skryde.
Et Æsels Skryden er voldsom og dog henaandet,
henaandet og dog paastaaelig,
nærmest som en Pumpe, der slet ikke vil give Vand.
Og Dante, den toscanske Yngling og Opvarter,
hjælper os begge i Overfrakken
og lover en Aften at vise mig Siena.

172

PALMESØNDAG

Herre min Gud, hvor vi alle er fattige!

Mens jeg gaar og længes efter min Elskede,
der har sendt mig til Italien og nu tilmed i to Uger
har glemt at sende mig Breve -
træffer jeg sammen med en Jærnbaneinspektør,
en gammel Ungkarl, som taler et fordringsfuldt og daarligt Fransk
og vandrer med mig i Domkirken,
hvor han foragter alle Arbejder af ham ubekendte Mestre
og kun nikker anerkendende til Michelangelo.

"Est-ce que vous trouvez ça beau?"
siger Jærnbaneinspektøren og standser med Katalogen i Haanden,
"Finder De det smukt? Jeg finder ikke."
Moi, je ne trouve pas.
Og stadig dette sure Spørgsmaal: "Finder De *det* smukt?"
Intet finder den gamle Ungkarl smukt
uden Kvinderne, som han beundrer
modløst og paa Afstand.
"Thi en Embedsmand i Italien," siger han til mig,
"maa være meget forsigtig og ikke vække Skandale."

Han bad mig vise ham de Kvinder, som jeg ikke selv søgte.
Det var en Palmesøndag . . .
Men hvad vedkommer mig en Embedsmand,
der er bange for Skandalen?
173 Aa det var en Palmesøndag,
og der var meget koldt i Gaderne.
Men jeg gik ind i Kirkerne,
og alle Vegne uddeltes Palmegrene,
smaa, tørre Kviste, med smaat, stedsegrønt Løv.
Og hver Gang jeg husker paa disse Palmer og denne Palmesøndag,
husker jeg paa Siena og de unge Kvinder dér.
Smukt klædte,
alle med en Væxt som Prinsesser og Hertuginder
og med mørke Øjne, fulde af Fare,
knælede de ærbødigt paa Kirkegulvene
og modtog af Præstens Haand
de signede Grene.

Jeg har gemt et Par slige Palmer,
støvede, stedsegrønne og tørre,
og de minder mig om toscansk Ungdom,
om Sienas ranke, kvindelige Ungdom,
der med urolige Øjne, urolige Hjerter
knælede for Religionens stedsegrønne Vidunder.

I Siena var jeg omspændt af Fare,
allermest om Søndagen ved Militærmusiken,
naar Toscanerinder fra Byen og Landet,
Hertuginder af Væxt,
med store, gule Straahatte som en flagrende Glorie
og med stolte Fjed som lutter Døtre af Officerer,
vandrede mig Snesevis forbi.

Musiken! Musiken! ...
men mest dog Løvsalsfesten,
de støvede Grene og Vievandet!

CENTO CERINI

Cento cerini, cento cerini, cento cerini!
lød det overalt i Sværmen - i Tusmørket.

Jeg syntes godt om den lurvede Gadesælgers Ansigt
og gik hen og spurgte ham, hvad han raabte.

Han forstod ikke mit daarlige Sprog eller mit simple Spørgsmaal,
begreb ikke, at jeg kun vilde vide Navnet paa den Vare, han solgte;
og strax blev han altfor elskværdig,
trængte ind paa mig med toscansk Beredvillighed,
lovede at være mig til Tjeneste med alt muligt;
jeg skulde kun sige til.
Og da jeg svarede, at jeg intet begærede af ham -
"Jo, Herren bad mig om noget,"
sagde han og holdt mig fast i Kjolefligen som Disciplene Herren.

"Jeg er til Herrens Tjeneste,
sig kun frem - *dica pure!* -
Vil Herren, at jeg skal vise Vej i Byen?"

Da han langt om længe begreb mig,
blev han forbauset - skuffet ... men sagde tjenstligt:
"*Cento cerini!*"
Hundrede Tændstikker!

Jeg afkøbte min Toscaner
to hundrede Tændstikker,
175 og jeg lovede at anbefale ham til min Ven, Jærnbaneinspektøren,
en Embedsmand, der frygtede for Skandalen.
Og han saa paa mig med et bedrøvet Blik
og slap mit Frakkeskøde.

Cento cerini! Hundrede Tændstikker!
Armod, Usselhed, Vanære . . .
det stakkels fattige Italien -
en Dag vil det tændes i lys Lue.
Hundrede Tændstikker. *Cento cerini!*

PROTESTANTISK VAAR

Jeg levede en Gang i en evig Palmesøndag
med en stedsegrøn Palme plantet i mit Hjærte.
Derfor røres jeg denne blæstkolde Dag i Siena
a£ Kirketjenesten og Vievandet,
af de støvetgrønne Kviste
og de sirlig klædte Seneserinder.

Det martskolde, tørre Siena
paa Palmesøndagen,

en Haandfuld klingende Kirker
til Guds Ære,
og Sollyset, den barske Blæst
... det bringer mig min Ungdoms
Palmesøndage tilbage:
ud over Bakkerne i Jylland
havde efter de strenge Vintre
Kornet netop begyndt at grønnes.

Og mit protestantiske Hjærte grønnedes for første Gang.

177

UNGE UDØDELIGE

Husker jeg rigtigt,
er det ved den af Sienas Porte, som hedder Porta Camollia,
paa den store Exercerplads, der nu mest bruges til Kvægmarkeder,
at en Fyrste - Frederik den anden - Kongen af Sicilien? -
har efterladt en Marmortavle paa sin Bryllupsrejse,
da han hjemførte en fransk Prinsesse.

Jeg er ikke sikker paa Navnene, men jeg husker den store Plads
- piazza d'armi - de gule Stude og Marmortavlen;
og i en af mine mest pragtfulde Drømme
har jeg ønsket, at det maatte være Frederik den anden,
Kongen af Sicilien,
og hans Brud: en Prinsesse fra Paris.

For denne Drøms Skyld blev Marmortavlen mig dyrebar
og kostelig og sjælden som mit eget Liv og min Skæbne.
Det er mig, som om to kongelige Slægtninge, min Venindes og *min* Slægt,
allerede i den fejreste Middelalder
havde indgaaet Ægteskab
og de her paa en tilfældig Station af deres Bryllupsrejse
havde rakt hinanden Haanden
over den Kløft, som skiller Mand og Kvinde.

Naar Ørnene parres, da bør Menneskene indridse Begivenheden i Marmor.
Frederik den anden var i hele Kristenheden
den ridderligste Trubadur, den klogeste Kætter, den snildest Fjende af Paven.
178 Ved hans syditalienske Hof
herskede Østerlandsk Prunk og Drømme.
Og dog har jeg aldrig tænkt ham i Guld og Purpur ...
Sorte Slør, Sejl af Silke!
lette, mørke Farver
som et sort Silkesejls Svulmen mod Middelhavsluft.
Hvor bugner det,
Yppighedens og Oprigtighedens Søkendebanner,
den uforgængelige Pragt og den evige Skygge:
den sorte Farve.

Denne Middelhavs fyrste maatte hjemføre
en fransk Kongedatter med hvide Hænder,
den kyskeste Lilje i Frankrig og Navarra,
den stolteste Skønjomfru i det letsindige og stolte Paris.
Denne Tvivler under mørke Cypresser,
Muhamedaner af nordisk Æt

maatte elske og hjemføre til sit Sicilien
fra Nordens prægtige Vintre
Vinterhovedstædernes
mest forkælede Blomst.

Fordi Mesterens Hænder søger Strengeligen,
fordi det uopnaelig store
vil det stridige og fine,
fordi det uopnaelige er al Kærligheds Amen.

Aa, min frankiske Kongedatter, Du min Prinsesse fra Paris,
jeg er ikke Frederik af Sicilien, men mit Hjærte elsker Visdom og Skygge
og elsker dine Farver som en Dronning af Burgund.
Og ved denne Mindetavle for to Slægtninge fra Middelalderen,
paa dette Sted fuld af Sol og Støv, hvor nu alle Toscanas
gule og bredhornede Stude forsamles paa Kvægmarkedsdagen,
ville vi have rakt hinanden Haanden
og smilt som de unge udødelige.

179

EVANGELIUM

I en Stald mellem Oxer og Kvæghyrder
kom Kristus til Verden.
Og alle underfulde Mennesker i Verden
er født i en Stald mellem Skærekistens Havre
og de stumt gumlende Kreaturer.

Paa Billeder af gammelflorentiske Malermestre
ser man,
at det var en almindelig Toscanerinde,
der med Modervé fødte ham
og endnu isnet til sit Livs Kilder
rolig lagde ham til Brystet
og svøbte ham i det grove Linned.

Enhver Toscanerinde,
som behørig kan svøbe sit Barn
efter Almueskik,
kan blive Moder til en Frelser.
Og ethvert Barn, der fødes,
er født til at opofres rolig paa Korset
for Menneskenes fælles Skyld,
at dø paa sin Post og forløse Menneskeheden
ved sin skønne, taalmodige Lidelse.

I en Krybbe mellem Hyrder og Hø og umælende,
nær sin gudbenaadede Moder, en uvidende Toscanerinde,
hørte *han* første Gang Minutternes Løb og den lange Stilhed,
der giver saa meget at overtænke.

I Fortroligheden med de smaa og ringe Ting,
180 med det Liv, som ikke taler, næppe tænker,
med Duften af Markens alnærede Afgrøde,
Urterne, Kornet,
stumme Vidnesbyrd om Sundhed og Tilblivelse,
opgik Livets Lyd og Livets Fryd for ham i ung Herlighed,

for at denne Sjæl, som var skabt til det højeste,
ikke i sig skulde savne det mindste,
for at hans Væsen skulde mættes med Vellugt.

Siden, da Marias Søn blev stor og meget lærd,
en Rabbi i lange Klæder,
med rolige Øjne
i et skønt, blegt Aasyn,
hvis Læber syntes at bløde -
da hans Moder ikke længer forstod ham,
da græd han midt under Palmerne og Folkets Jubel,
over det uopnaelige
og over det stakkels uvidende Jerusalem,
de glømsomme Mennesker og de smaa Ting,
der trædes under Fod i Livets Højhed og Blæst.
Og han fyldte Verden med sin Vellugt,
og han sprængte Verden med sin Medlidenhed.

Ja han elskede Livet og Menneskene med en saadan Kærlighed,
at han fandt en Lindring i at nagles paa Hænder og Fødder
og begærede,
at alt det ham fjendtlige i det ufuldkomne Menneskeliv
skulde korsfæste ham.
Han var ét med Verden. Og Verden var ham
som én af hine kunstfærdige Violiner fra Cremona,
der maa briste for at faa den vidunderlige Tone.
Og Mesteren sønderflængede Verden med et Violinstrøg,
og den genlyder af hans Bue til den yderste Dag.

Men skønt Rabbien vidste dette,
tror jeg: han ensom i den kolde Nat paa Korset
181 har sænket sit Hoved og ønsket,
at hans Moder aldrig havde født ham.

UDFLUGT I DET SENESISKE LANDSKAB

Naar man drager ud af en af Sienas fem Porte
og det er en Markedsdag,
forstaar man, at Livet er saa billigt
i det kvægrige Toscana.

Paa alle de bugtede og stejle Veje udenfor Murene
møder man toscanske, gule Oxer
med umaadelige Horn, som næsten spærrer Vejen,
og som var ganske livsfarlige
den Formiddag, da jeg paa en Bicyklette
ledsaget af Dante, den toscanske Kelner,
gjorde Udflugt i det senesiske Landskab.

Vi havde passeret Exercerpladsen,
hvor Stude stod i Tusindvis.
Og ud over Landet paa dets tusinde Veje
saa vi over alt de opdukkende Horn af gule, toscanske Oxer,
- en Skov af bredhornede -
som vilde de erobre Siena, Exercerpladsen og Marmortavlen
med Kong Frederiks franske Elskov.

Da vi, til sidst, kom uden om denne umaadelige Kvægdrift,
havde vi meget høje Bakker at bestige,
meget besværlige, høje Bakker,
og saa snart vi naede den stolte Top, hvor en enlig Pinje
kante sin Skygge til et rødt Bondehus eller Landsted,
slap Dante i Træthed Pedalerne
og suste foran mig, med fuld Fart, ned gennem
en smal, smal Allé med Cypresser.

183

"Dante, Dante," raabte jeg advarende.
Men han hørte ikke.
Og jeg fulgte efter ham og optog hans Exempel.
Og da vi var til Ende med Alléen,
aabnede der sig, paa tværs af den første,
en ny Allé nedad
mellem smalle, smalle Cypresser.
Vi gennemfør den med løsslupne Pedaler
i susende, stedse vildere Fart,
og vi kom til en tredje
Zigzagallé

stadig ned ad Bjærget mellem Cypresser.
Dante jog nu foran som en Djævel,
der har forsaget sin Kristentro
og er glad ved at nedstyrttes til Helvede.
Men ved den fjerde
Omdrejning
blev jeg alt mere betænkelig
og begyndte at bremse.
Hele den fjerde Allé var bedækket med Skærver,
som gav sig til at rulle under Hjulene;
og jeg saa Dantes Cykle vakle som et Skib i Søgang,
og jeg saa ham pludselig styrte med Panden lige i Skærverne.
Og jeg tænkte: "Dante er død."

Saa styrede jeg min Cykle
mod Aabningen mellem to Cypresser
for, tværs over Grøften, at sætte ind paa Markerne
og ikke lemlæste den saarede eller mishandle den døde.
Men skønt en Cypres kun er et godt Kvarter i Bredden
og Aabningen mellem to Cypresser henad tre Alen,
skulde det aldeles ikke lykkes mig at træffe Aabningen,
men Cypressen.
Og jeg styrtede mod Cypressen og tænkte:
Sono morto - "jeg, er død."

184

Den, som ikke har været nærved Undergangen,
ved ikke, hvor Livet smager godt efter Døden.
Han ved ikke heller, hvor vel jeg fandt mig,
da jeg med et lemlæstet Ben og min sønderbrudte Cykle
bragtes op til Bondens Hus under den sorte Pinje.
Den gode Dante havde Lemmerne hele,
og hans Cykle laa der ganske ubeskadiget.
Men mig maatte en Toscanerinde
vadske og salve Benet med den velgørende Olie.
Og da jeg havde nedsvælget Smærten og Dødsfaren,
paakom der mig en umættelig Appetit,
og jeg spiste al Bondens Kød og Ost,
og jeg drak hans kostbareste Vin!
Og mens Dante paa Cykle afsøgte Nabolandsbyen
efter en Vogn til at hjemføre mig og mit ødelagte Kørehjul,
blev jeg alene med Toscanerinden og en stor toscansk Kat,
der sad paa Ovnbenken hos mig foran den kogende Gryde,

olla paterna.

Kære Venner her i Verden,
jeg siger Jer, at Toscona endnu er det rene Etrurien.
Jeg tror, at end ikke Sproget har forandret sig.
Jeg er vis paa, at Sæder og Skikke er helt latinske,
som i Horatses Dage.
Og den latinske Kvinde - Etruskerinden -
hun som lagde Veddet under Gryden,
under olla paterna,
hun var, om ikke helt tyveaarig ung,
en af de Hertuginder, der med Straahatte som en flagrende Glorie
ses i Siena paa Torvedagene
og om Søndagen ved Militærmusiken.
Aa hun var saa fin, saa klog, saa stolt,
hun, som havde salvet mit saarede Knæ,
at jeg, mens den store, toscanske Kat
snurrede og spandt ved Siden af mig,
185 og mens alle mine Fibre efter Dødsangsten fyldtes med Livsmod,
maatte fange hendes to Hænder ind, trykke dem til mig
og saaledes meddele min Lægehjælperke,
at jeg var karsk,
at intet af Hjulene i mit Indre var knust mod Cypresserne,
at mit Hjærte bankede paa ny
i sund, sollys Manddom.

Og hun forstod mig,
hun forstod mig, den sirlige Toscanerinde.
Skønt hun høvisk undveg min Stormen,
gav hun med sine Fingre mine Fingre et belønnende Tryk,
som den fortjener til Opmuntring,
der fra Døden vender tilbage til Livet.
"Lev," sagde dette ømme og dog høviske Haandtryk,
"lev og vær en Mand!"

I hendes Solskin fik mit syge og forfulgte Hjærte Helsebod;
der lærte jeg Barmhjærteighed af et Haandtryk.
Ja jeg drømte om altid at blive hos Latinerinden
i et rødt Bondehus,
i et vildt og smilende Toscana.

Da Dante kom tilbage med Vognen,
fandt han mig endnu paa Ovnbenken
ved Siden af Gryden og den toscanske Kat -
og ude ved Brønden den latinske Kvinde med de solbrune Kinder
rolig syslende med at drage Vand op.
Jeg saa dem samtale, hende og Dante,
jo jævnbyrdige - indfødte Børn af det stolte Toscana -
hvor godt de forstod hinanden!
Hun havde forbundet mit Knæ . . .
men hvor langt venligere hun vilde have forbundet mig,
hvis Saaret var et Knivstik
186 hentet under Udførelsen af en toscansk Hævn!
Hvor godt de forstod hinanden, de to ved Brønden.

Saa vinkede jeg til Dante: "Lad os stige op paa Vognen!
...I Morgen rejser jeg til Rom."

Enhver Italienerinde er som et Udkast til en Madonna.
Jeg siger: enhver Italienerinde,
men kun faa er det som Etruriens ranke Døtre,
dem, jeg saa i Siena, Palmesøndagen.
De andre Italienerinder
er ofte kun et billigt og løst Udkast.

De er saa stolte, alle Italienerinder,
saa fulde af pyntelig Anstand.
Men de taaler ikke, at Landets umaadelige Sol
beskinner dem to Timer i Træk.

Jeg maatte omsider rive mig løs fra Toscana,
den brune Jord, de gule Oxer, de klingende Kirker.
Da jeg, paa Afskedsmorgenen -
efter at den toscanske Kelner Dante
længe havde trykket mig i Haanden
og bedt mig ikke glemme Dante, skønt en fattig Yngling -
med min Bagage rullede ned gennem Sienas friske Gader
og for sidste Gang vilde trykke denne Belysning til mit Hjærte:
den røde Borgemur, de gulhvide Huse og Terrasser,
saa jeg nær Banegaarden i den unge Morgen
en rejseklædt Italienerinde med Plæd og Taske.
Og jeg tænkte: det er en Enkes kære og eneste Datter.
Hun var iført lyse Farver, slank og gik rask til,
og hendes Fodtrin havde dette ærbare Flik-flak,
de gode Døtres usigelige og usvigelige Kendemærke.

Jeg glemte at tænke - jeg ønskede ubekymret og lige strax:
188 Gid hun ogsaa skulde til Rom!
Og jeg behøvede kun at ønske.

"En Billet anden Klasse. Rom."
Mens jeg betalte, kom hun til Billetlugen:
"Secunda classe. Roma."
Og da Toget peb og Konduktøren smækkede Kupédøren i,
var vi ved en ny Tilfældighed lukket inde sammen.
Enhver Italienerinde er som et Udkast til en Madonna,
saa fuld af Moderhu og barmhjærtig Ynde.
Og mens det langsommelige Tog fra Siena til Rom
i Fodgang spaserede gennem det sollyse Højland
og brugte tre Timer for hver Mil
(Solen bagte stærkere og stærkere paa Rudeglasset),
opofrede, næsten plyndrede den unge Dame sig selv
for at lette sine Medrejsende Besværet.

En toscansk Moder laante hun sin Plæd til Hovedpude
og tog selv et Barn paa Skødet
- paa sit i lyse Farver klædte Skød -
for at stoppe dets Graad med Marzipan.
Mig forærede hun en Flaske Vin og hele sin Frokost,
da jeg var stærkt fastende.
Og hun laante af mig Petrarcas Sonetter
og læste om Lauras dejlige Øjne,
til hun selv fik Øjnene ganske vaade.

Jeg vilde evig have beundret dette Udkast til en Madonna,
hvis ikke Italienerinden havde været altfor barmhjærtig,
altfor rørt af Petrarca,
hvis hun, mens hun spredte Glæde om sig,
selv havde været utilgængelig for Glæde,
hvis hun ikke, da vi skiftede Tog i Chiusi,
sammen med mig havde opsøgt en Kupé,
hvor vi fandt os alene lige til Rom.
Men jeg opdagede i min Madonna
189 en hjærtesyg Tiggerske, der bortødslede sine Slotte og Korthuse
for Øjeblikkets Kobbermønt,

og som i sin Blindhed tog Jorden for Himlen.

Bagefter, da jeg fortalte dette til en Ven i Rom,
blev jeg kaldt for en utaknemlig! en moralsk Nar!
der ikke fortjente, at Italiens Sol skinner paa mig.
Thi ogsaa han havde gjort den lange Dagsrejse
fra Siena til Rom,
uden at der havde vist sig
endog det allerløseste Udkast til en Madonna.

Men jeg blev ubøjjelig ved mit:
"De er saa pyntelige som Petrarcas Sonetter," sagde jeg.
"Men de smælder, naar Solen skinner paa dem."

190

ENDNU SIENA

Bjærgene bringer mig ingen Fylde,
men Solen fjærnt ude, som svinder med gulhvide Flager,
forstaar med sommerlig Kunst at forgylde,
mens allerede Tusmørket
slutter sig trygt om hver Busk i de nærmeste Haver.

Jeg elsker Højlandet og mit Stenpalads,
det gamle Siena og Marmorterrassen,
og Herskabets Damer, der vandrer langsomt op og ned
under mine opmærksomme Vinduer.

Som Værtinde ser jeg paa Terrassen
en rød-blond Borgfrøken, moden Kvinde.
Udækket Hoved, dejlig sort Silke, Slankhed,
og en hvid Kniplingekrave over de skrøbelige Skuldre.

Der findes to andre
- Gæster, Veninder fra Byen -
i mere spraglede Spaserdragter, mere tilhyllede.
Til *dem* bringer Tjeneren Blomster.

Skønt deres Hoveder er bedækkede:
én af dem gemmer unge Øjne under Sløret.

Og dem alle forraader en halvvoxen Pige,
som oftere end de andre
vender Blikket opad til mine opmærksomme Vinduer.

Nu bringer den sirlige Tjener
ogsaa et Ringspil til Herskaberne.

191

Og oppe mod Randen af mit aabne Vindu
banker mit Hjærte i Hexameter-Takt;
thi

Foran Paladset nu fløj, og med Latter, det vingede Ringspil,
smidige Kvinder i Silke, bevæbnet' med luftlette Træspid!
Lystighed klang paa Terrassen, og Solen gik ned bag Siena.

Jeg gentager, ak! min evige Lovsang og Klage:
O Gud, hvor er den Sol skøn at bade sig i!
ak Gud, hvor trænger vi alle til Sol,
de forladte Kvinder dernede og jeg ensomme fremmede;
se deres vendte Ansigter, pilsnare Øjne,
alle deres Bevægelser!
Hvor de bader sig i min Sol!

... til Solen gaar ned over mig og Siena.
Og jeg husker paa den store Dante og hans guddommelige Komædie.
Det var en saadan adelig Dame fra Siena,
fuld af Letsind og flammende Hævnsyge,
om hvem han fortæller, at hun jublede, da Sienas Tropper blev slagne,
jublede over disse slagne Landsmænd,
"som en lille Drossel for en Smule Solskin",
og formastelig raabte til Gud:
at hun aldrig vilde frygte ham mere.

Der er nu til sidst en Marmorbænk
graa af Ælde
foran mine opmærksomme Vinduer -
hvor de sidder i Tusmørket og samtaler længe.
Snare til Glæde, raske til Hævn,
pyntelige Drosler fra Siena!

I alle de Gader og Gyder,
192 der snor sig Palads ved Palads
rundt om den hulede Plads
i Hjærtet af Siena - der lyder
nu Mands sang til Gylp af en Mandolin
om Bjærgenes Blaa og den mørkrøde Vin.

193

TIZIANS ROSER

Jeg røres af de tørre Toscanerinder,
men røres i Dag mindre af Tizians Venus
med Roser i det fugtige Haar.
Tizians Roser ligner Ræddiker.
En dugget, dansk Kløvermark
dufter indenfor mine Sanser
og synes mig rigere og helligere end Roserne.
Hvilken stor Maler Tizian var bleven,
havde han kendt en dansk Kløvermark!

194

ROM

Le pape est athée.

Paa alle middelalderlige Mure i det ugudelige Paris,
ved alle Kloaker i det forhen katholske Paris,
havde den fløsede, fingernemme Ungdom fra den tredje Republik
med stor Forargelse ridset:
"Paven er Atheist."

Da Staten paa *sin* Bekostning
har ladet Friheden, Ligheden og Broderskabet
indhugge paa alle Seinebyens Kirker,
er det kun en Selvfølge, at den travle Ungdom
har efterladt sin Haandskrift ved alle Kloakerne:
"Paven er Gudsfor nægter."

Jeg forarges ikke paa de unge Mennesker i Paris, der er saa dekorative.
De lever paa en Kvist sammen med deres Pige
og forhaaner Gud og Paven.

Jeg har selv min Elskede i Paris,
og jeg ved, at vilde Pigebarnet elske mig,
vilde hun blusse af Ømhed for mig,
men hun forlangte af mig min evige Salighed
- jeg forhaanede baade Gud og Paven.

Jeg har set hende i pragtfulde Sale,
midt i den forundrede Mængde
stolt og rolig smile mig i Møde,
udsætte Navn og Rygte for *min* Skyld.

195

Jeg har tænkt: det ender vel en Dag med,
at hun midt i Mængden lader de sidste Omsvøb falde,
at den stolte elsker mig for alles Øjne -
alt imens hun vedblivende nægter mig
den verbale Tilstaaelse af sin Elskov.

Og hvis dette maatte ske - jeg er beredt!
Jeg er beredt til at afsvæрге
min Salighed - min Himmel - mit Alt . . .
Thi foran hendes gennemsigtige Øjne
er det, som om jeg selv fordobles,
mit Mod, min Manddom, mit Livs Fylde, mine fem Sanser.
De Ord, vi taler til hinanden, er ikke Ord,
og Billederne er ikke Billeder eller Farverne Farver,
men Ordene er selv Ting, der fornemmes,
nogle som fyldigt Læder, nogle som skørt Musselin,
nogle helligmærke som Himlene paa florentiske Malerier
og andre duggrønne, duftende som dansk Kløver.
Hun fordobler mig, naar vi taler til hinanden,
saa jeg holder Jordens Axe og Stjernelegemerne
i mine faste Hænder.
Og Dagen derefter
er jeg helt smykket med usynlige Myrter.
Hvis hun en Gang vil tilstaa mig sin Elskov
i fuldstændige Ord og dertil i Gærning,
da har jeg opnaaet mit Væsens Hensigt for Evighed,
da kan jeg undvære Guder og Himle,
jeg skaber dem selv nyere og bedre,
jeg er beredt til at afsvæрге.

Med saadanne Tanker,
og mens jeg med Andagt huskede
min i Paris efterladte Veninde
(som en lille, hvid Kilde imellem Myrtelunde),
kom jeg en Aften til den evige Stad.
I Rom bor Pontifex maximus,

196 Verdens øverste Brobygger.
Og mens jeg nu paa Gaderne i det store stille, sollyse Rom
fra Monte Pincio til Kolossæum,
fra Vatikanet til den spanske Trappe,
mødte mange Kvinder
af Byens skønne, mægtige Race,
mens et langt, lydløst Optog af unge Gejstlige
som en pludselig Skygge fra en usynlig Haand
af og til overskar de sommertørre Torve og Pladser,
tænkte jeg paa den altfor fiffige Gadeungdom i Paris,
som havde indbildt mig, at Paven
- den øverste Brobygger -
var en Gudsbespotter, der ikke troede paa sine egne Madonnaer.

Verdenshovedstædernes Ungdom
er træt af Madonnaer.
Som ethvert Hus i Oldtiden havde sine Penater og Larer
og hver By sin beskyttende Guddom,
saaledes har i den latinske Verden
hver Stad, hver Flække, hver Landsbykirke
og hver Kunstmalmester
sin egen Madonna.
Fra tusinde Lærreder smægter hendes hellige Smil,
og evig dette Barn paa Armen, denne Glorie om Panden,
om hun er fra det yppige Milano eller det havfrie Venedig,
fra det sirlige Toscana eller det søde Neapel
eller fra et Sogn i Paris.
Menneskefornuften vredes paa den idelig gentagne Kvinde med Barnet,
disse Landsby-Madonnaer, Helgeninder fra de naive Provinser,
der synes altid at forudsætte
en Verden af Bønder og Skippere. -
Kun derfor har den opvakte Ungdom
skrevet det langs ad Murene,
at Paven er Fritænker.

197 Men de Smil, som min Veninde havde efterladt i min Erindring,
var her i Rom brudt op paa ny
og brændte mig som tusind, fine Saar og Rifter,
og hendes strænge Bryn forfulgte mig
som en ren, ædel Linie.
Og da jeg nu ogsaa kom til Peterskirken
og satte mig stille paa Trappen
mellem Tiggere og spanske Pilgrimme
for at nyde den kongeligste Udsigt i Verden
over Søjleraderne og de stænkende Springvande
og over Obeliskens med den latinske Indskrift:
"For alt ondt i Verden varer Herren sin Almue" -
(den rundeligste Amnesti, hvormed nogen Fyrste paa sin Kroningsdag
betryggede de fuldtro Undersaatter!) -
da gav jeg mig længe til at gruble over St. Peterspladsen,
dens Tegning og Grundrids,
disse omhyggelig dragne Linjer, rent ubetydelige
Skraaninger af Jordsmonnet,
der ved en nøjagtig og videnskabelig Øjenforblændelse
ændrer Perspektivet,
saa man tror at staa foran Jordens mægtigste Plads.

Og jeg tænkte:
"Paven, den øverste Brobygger,
sidder han der bag Peterskirken i Vatikanet
og tror ikke det mindste paa sine egne Løgne?
og med en Foliant, en Passer, en Punkternaal,
nogle Trylleformler, Cirkler og Trekanter
tager han hele den løgnagtige Verden ved Næsen
og drager den ind i sine matematiske Linjer?
Eller er ikke netop den klare Linie
en Aabenbaring af den hellige Aand,

det sikre Kendetegn for det Guddommelige
(som min Elskedes strænge Bryn)
198 den rene Linie!"

Naar man kommer tilstrækkelig langt mod Syd,
er der tilsidst intet, man ikke forstaar.
Og jeg tænkte: som jeg har min Madonna, jeg tror paa,
saa tror Paven ogsaa paa sin.

I Pavens egen Kirke,
i det uhyre San Pietro i Rom,
der fandt jeg Pavens Madonna:
i Marmor af Michelangelo - Gudsmoder
med Liget af den Korsfæstede tværs over det moderlige Skød.
Det er ingen florentisk eller umbrisk Landsby-Moder,
en sød Uskyldighed fra Lombardiet eller Sicilien,
men det er Italien, Italienerinden selv,
det er Modersorgen, Kristenheden selv,
som vaager over den ihjælsagne -
stivnet af Vrede, der opløser sig i rolig Omhu.
Verdens fornemste Kvinde.

Paa det fine og mægtige Skød den døde Vægt.
Men jordisk Byrde trætter ikke Kvindens Skød.
Legemet hos den kloge Kvinde lyder nu en ophøjet Vilje.
Og det formørkede, endnu unge Ansigt
stirrer fremad uden Glemsel, uden Forklarelse,
mens hun let løfter Haanden
for evigt - frem gennem Rummet og Tiderne -
at salve den lemlæstede Menneskehed.
Jeg har siden truffet dette Ansigt hos en levende Kvinde,
og hendes Ansigt har overbevist mig,
at med slige Madonnaer
kan man være Pave
og tro paa en Himmel.

POMPEJI

Idag brænder jeg paa ny
efter det solviltre, skyggevaade Neapel
og efter det støvede Ricini,
den sporvognsbefærdede Forstad paa Lava fra Oldtiden,
hvor jeg spiste i en Have
og drak den billige Lacrima Christi-Landvin,
men yppede Trætte med Urtegaardsmanden
om Billigheds Krav for Salaten og Hønen.

Og efter Pompeji, det Mur-omfredede,
paa hvis Tærskel en fjortenaars, sortklædt Novice
raslende fremholdt en Fattigbøsse
og modtog min Skærv med en Smilen,
da jeg indvendte (som en naadig Kardinal efter Middag)
at man glemte Fattigdommen over Nonnens allerkæreste Øjne;
- efter Pompeji, det Mur-omfredede,
det muntre og rytmisk ensomme,
hvis Porta Marina, fordum Nedgang til Havet,

ikke mere kysser det raa Hav og de stærkblaa, skyllende Bølger,
men er Nabo til en milebred Slette
og ene bevogtes af brændende, dagrøde Valmuer.

Pompeji, den romersk-antike,
halvt nedsmuldrede, helt afsluttede Søstad,
det bredeste Liv i den trangeste Ramme,
(som et Digt af Ovid om de Eviges Boliger)
de smalle, smalle Stengader med de alenhøje Fortove,
hvor i Oldtiden Slaver alene var Forspand,
200 (thi man taalte ingen Oxe, intet Trækdyr i Byernes renlige Midte) ;
de offentlige Bades Luftighed og Mosaiker
og Væggenes Felter, det dybrøde, venlige Vox:
Fresker i Rigdommens Hal som i Skøgenes Kippe,
og Templerne, og Vinhusene, og Matronens Arne, og Forum.

En Forsamling af Templer!
Tro ikke paa Forgængeligheden!
Døden er kun et Slør, hvorigennem Venus smiler des sejrriigere
og en afdød Neptun, i hvis Skygge jeg plukked en Urt,
saarer mit savnende Hjærte med Treforken,
og jeg støder (med Forfærdelse) foran en afbrudt Portal
paa Jupiter, Tempel-Overøversten.

Ak, Forskningen med dens daglige Slæng af Æseldrivere
besudler nu Helligdommene,
og Vejen hid fra Neapel over det støvede Ricini
er ganske brolagt med de allermoderneste Svindlere
til Udplyndring af en antik Rejsende.
Havet er sunket, Jordsmonnet har hævet sig,
over al Verden kun én Gud og én Telegraf,
og de Evige har forladt de Jordiske Boliger.

Som en Gople, som en eneste Søstjerne efterladt ved Ebbe,
hviler Pompeji i Solen,
en aaben, forstenet Hjærtemuskel
fra den almægtige Oldtid.
Og Porta Marina, fordum Trappe til Havet,
bevogtes af en sortklædt Novice (for ung endnu til Nonne)
og en Flok Valmuer, som smaa, røde Kardinaler.

VALFARTEN TIL MONT'ALLEGRO

Straalende oprandt Morgenens,
oprandt af Nattens Dugg og mørkblaa Skygge.
Og med Clara, en stegt Høne og en halmomflettet Fiasco mørkblaa Vin
steg jeg ned ad de femoghalvfems
Marmortrappetrin
i mit høje Hus i Santa Margherita Ligure,
hvorfra jeg saa ud over Bjærgene og Middelhavet.

Med Clara, en Flaske Vin og en Høne,
traadte jeg ned i den gamle Bademesters Jolle,
om Morgenens før fem,
da Bølgerne endnu sov og frøs.
Clara dækkede sin Hals med et gult Silketørklæde.

Men Solen drog langsomt Tæpperne af Jorden som rødmede,
og kyssede med sin blinkende Ildmund
Alverden lige i Hjærtet.

I mit høje Hus mellem Bjærgene
havde jeg udkastet Planen
om at sejle hen over Middelhavet til Rapallo
og besøge den blaanende Bjærgtop,
som jeg hver Morgen saa derborte, Genbo til mine Vinduer,
Mont'Allegro med Madonnas hellige Kilde.

Den gamle Bademester greb altsaa Aarerne.
Han lignede Silén: paa Skægget
og paa de kraftig knudrede Ben.
Med Clara, Hønen og Vinen
gled vi hen over Middelhavet.
202 Klippekysterne, de brungule Gallerier, inddrak Dagslyset;
de fine, fine Bjærgene var snart saa morgenfriske og blussende
som Signora Clara, der sidder i Baaden
vittig og yndig oplagt.

Fra Klippehøjderne saa de adelige Røverslotte
fra en hensmudret Fortid
ned paa os med graa Glemsel,
men de smagløst-optømrede og frækt skrigende
nye Villa-Paladser
vaagnede op til Dagens Reklame og Børssvindel.
Og Fru Clara samtalede fornøjet
med den roende, gamle Bademester
- *il vecchio bagnino* -
som fortalte hende, hvad han kunde huske
om "det ny Italiens" Tid, Kampen, Genfødselen,
Garibaldi, Cavour og Viktor Emmanuel.

"Ja, Viktor Emmanuel var den grimteste Mand i Landet,"
sagde den gamle, rolige Bademester og skar en Grimace,
"og han genfødte Riget og erobrede Italien,
men styg var han, og styg blev han alle sine Dage."
Den gamle Bademester drog paa Aarerne.
"Kun de tyske Damer beundrede Kongen;
de sværmede - siges der - for hans mandige Styrke,
som Grimheden gjorde mere fremtrædende."

Baadføreren tav.
I Morgenkøligheden svøbte Clara Silkeklædet
tættere om sin varme Hals,
og med sin lette Humor, fri som en ung Frue,
spurgte hun den gamle Bademester,
om Viktor Emmanuel ikke havde været
en galant Mand overfor Damerne.

"Sicuro, ch'éra galante!
203 Galant var Kongen. Det er sikkert,"
sagde den gamle Bademester.
"Naar han gik paa Jagt i Bjærgene,
vidste alle, hvad det betød;
en Fjær i Hatten, Gamasker paa Fødderne, Bøssen paa Nakken!
Kongen kunde aldeles ikke skyde,
men han gik om i Bjærgene, bankede paa Dørene,
fortalte, at han var vejvild; og han var stolt af,
at han var Viktor Emmanuel
og turde sove i Bondehytterne om Natten."

"I Tyskland sværmede Damerne for ham,"
gentog vor Baadfører.
"Men hos de italienske Damer hjalp det ham,
at han var Konge og kunde give Anvisning paa Italiens Bank.

Paa en Jagtudflugt traf han en meget klog, ung Kone,
som strax kendte ham, men ikke turde tage mod saa megen Ære,
før hun havde samtalt med sin Ægtefælle.
Kongen lod hende tale med Manden
og forærede ham en Titusind-Francs Vexel.
Manden skrev et Nul til
og gik hen og hævede hundrede Tusind."

Den alvidende, gamle Bademester trak paa Aarerne.
"Det var derfor, at den Lov blev indført," sagde han,
"at Anvisninger kun er gyldige,
naar Pengesummen findes angivet
baade med Tal og skrevne Ord."
Fru Clara saa paa det forbirindende Vand,
gøs en Smule, og hendes nydelige Næse krusede sig
med fin, klerikal Forslagenhed,
og hun smilte som de unge Dronninger
i deres Erfarings første Blomst:
"Han satte et Nul til, og han var ikke narret - Ægteper!
Hvad betyder et Nul, naar Kongen er naadig?"
204 Imidlertid oprandt Solen helt.
Vi havde sejlet næsten en Time
henover det blaa Middelhav,
mens vi samtalede om Verdenshistoriens store Mænd.
Nu løb vi ind paa Bredden ved Rapallo
nær det Hotel, hvor jeg en Gang søgte Beboelse,
men hvis Ejerinde, den unge Enke,
aldrig var kommen overens med mig.
Hun laa netop i Bølgerne foran sit Gæstgiveri
og badede sig i den meget tidlige Morgen,
og hun blev rolig liggende,
men hun stirrede efter mig og efter Fru Clara
med nysgærrige, lange Øjne
som én i sin Havindsøkæring forstyrret
koldblodig Krabbe.

Fru Clara vinkede Farvel til den gamle Bademester og Middelhavet,
et foreløbigt Farvel,
thi da vi var steget en Time i Højden, med vor Flaske Vin og vor Høne,
begyndte vi atter at skimte det store, brede Blaa.
Og atter skjultes det,
mens vi ad stejle Stier, mellem grønne Haver,
under Oliventrær, der kun gav halv Skygge,
i en Sol, der var altfor pragtfuld ved os,
endnu steg til Vejrs, steg til Vejrs.
Men Middelhavet var hemmelig fulgt efter os.
Just som vi havde naaet Halvvejen,
just som vi mærkede Duften af krydrede Bjærgurter
og segnede om i Skyggen af det første Fyrretræ,
skimtede vi det pludselig, uimodstaaeligt:
Havbugterne, vi havde besejlet,
alt det blaa Middelhav
uden Slør om sine Lemmer, i udrullet Pragt,
205 som havde det ligget paa Lur efter os og nu fangede os
- solophedede, skønhedsforfulgte.

I

I Tidernes Morgen var Paradiset skabt,
det er uhyre Skade, at det siden gik tabt;
der var Trær og grønne Grene, der var Springvand mellem Stene,
og hver Morgen opgav Herren, hvad enhver skulde mene.

Cikadernes Lyd og Bevidstheden om Dyd,
den lyse Sol og Sneglene, som svedte af Fryd,
Vorherres egen fejlfri og nænsomme Lære,
alt gjorde Havens Skygger og Grønsvær mere kære.

Et Skærsommer-Æventyr; der var skæbnesvangre Dyr:
og saa har en lille Kvinde sat det hele over Styr.
(saa ydermer det Rygte spredtes ud for fire Vinde,
at det Paradis, som spildtes, nu maa skabes ved en Kvinde.)

II

At den Skade skulde ske . . . det var slemt for dig og mig,
du Vandringsmand og Ven, som paa Livets lange Vej
foran alle gyldne Gitre med Ord og Penge beder
Keruben om at aabne for de tabte Herligheder.

Vi har set i Gips og Maling, som vi fandt i Nord og Syd,
en Rest af Paradiset - vi har anet dets Lyd,
hvor de høje Broer hænger, hvor de hvide Baade krænger,
mellem Pinjerne, som svajer, Telegrafernes Stænger.

Vi har læst de tusind Bøger, og tilsidst blev al Ting klart.
207 Ak Vandringsmand og Ven, megen Uro var spart,
hvis trygt og rolig anbragt ved Evighedens Side
vi daglig fik forkyndt, hvad vi behøved at vide.

III

Men Kvindens Tro er frisk: "Mit Paradis, dæk Disk!"
(en Flaske Vin, en Høne og en Ret af Havets Fisk)
Ja, sidder vi med Tryner som ved Trolldhexens Taffel,
hun røres af vor Skønhed, saa hun taber Kniv og Gaffel.

Og rent og urent blander hun paa storslaaet Vis,
som da man beded Hjorten i det brede Paradis
og drak den rene Herlighed af guldunge Skaaler,
og det var idel Himmerig, der hang ved Evas Saaler.

HJEMFART

Skibene ligger paa Genovas Rhed;
men Skyerne taarnes til Slotte.
Dagene flyver, September er nær.
Gør Baadene flotte
til nordiske Storme, stridere Vejr!

I Nord, paa den lave Bred,
hvor Tasmørket evig har hjemme,
vil vi drømme en Efteraarsnat under blygraa Skyr.
I de dyndede Byer, som gemme
Vandrotter, Sluser og indfødte Dyr.

Nu svinder i Syden vort Hus,
det høje med Skoddernes Røde,
der laante os sommerlig Skygge og Hvil.
Byger og Bølger vi møde,
Bølger og Byger! Vor Smakke har Il.

Jeg frygter ej Udyr og Slud.
Min Moder vil Lysene tænde,
en tindrende Fest for den hjemkomne Søn.
Og min gode Søster vil kende
en Broder, hvis Vilje har voxet sig skøn.

209

PROLOG

Har du set de dampende Heste,
naar Sporvognen i Forstaden trækkes i Skur,
Kusken, som fløjter i sin egen Dur
og tænker paa sin Frokost og Pigen, han vil gæste?
Der smutter hun bort over Gaardens Bro;
nu lokker hendes Køkken og den landlige Kro.

Lidt Varme er fornøden,
en Plads ved Ovnens og et hyggeligt Bord.
Ak, Verden er vidtløftig og stor,
og man maa tænde Piben, hvor man kan finde Gløden.

Har du hørt Fabrikerne skingre?
Den hele Forstad svarer med tyve for én.
Se Kvinder med arbejdsvante Fingre,
der slippes løs de myldrer omkap med Gadens Sten!
som stampet op af Jorden: ustandselige Sværme
med Frokosten under deres Ærme.

Har du set de unges Øjne, der ruller saa frit?
De gaar og lader Hofferne slingre.
Har du set deres Appetit?
Har du set deres arbejdsvante Fingre?

Men Rugbrød og lidt Vand gør Halsen saa tør.
De snildeste skotter til Værtshusets Dør,
om Kusken - til Fornylse af Kraften -
vil byde en Kop Kaffe, maaske en Akvavit,
og en Fritur med Sporvogn i Aften.

210

De spredes, følg efter og hør dem fortælle,
de bitre og letsindige Ord
om Pengestykkets Magt og Fabriksherrens Vælde
paa disse Forstæders trampede Jord,
hvor en fattig Skønjomfru voxte stor
og smuk - med Udsigt til en Brændenælde.

Jenny og Studenten
er standset, mens Hjærterne stormer,
for at tale om Arbejdersag og Reformer.
Taagen drysser paa begge sin Væde;
intet Ord bringer Jenny Glæde.
Hun husker sit Hjem og den sorte Fabrik.
Han elsker Fabrikspigens trodsige Blik.
O Dyndblomst fra Dybet, du Søde!
dine Kinder er blege, men Læberne gløde.

Jenny og Studenten
er standset paa Broen.
Hun bøjer sig, ryster en Sten ud af Skoen.
Nu banker hans Hjærte, hans Tale faar Vinger:
"Følg mig som Gæst til mit ensomme Rum,
læs mine Bøger! glem og vær stum!"
Men Jenny løfter sin truende Finger:
"Vær nær ved os andre, naar Stormklokken ringer!

"Tro mig, den ringer for os en Gang,
den dybe Klokke med bævende Klang.
Da er det, det gælder; da kommer en Prøve;
da kan du din Elskov til Jenny øve;
da kan du bringe dit Liv i Bod.
Men den, som ikke er med, er imod!"

O Dyndblomst fra Dybet - Engel med Fanen!
din dristige Pande skal graane
211 - i Smudset og Vanen!

Har du set de sindige Heste,
naar Sporvognen i Forstaden trækkes af Skur?
Kusken, som atter begynder sin Tur:
hans Hvil er forbi, der er langt til det næste.
Har du set i en Kant af den store By
de hundrede Skorstene ryge paa ny?
fra alle Veje sig Kvinder forene
i Skarer . . . utalligt som Stenbroens Stene.

Arbejderinden med Hænderne haarde,
hendes Liv er ej vort, hendes Skikke ej vore.
Saa maa hun vel tro paa en Fremtid, som byder
Erstatning for manglende Lykke og Dyder.
Hun høstede Frugten ved Skæbnens Spot
af Kundskabens Træ paa ondt og godt.

212

DER VANDKER EN PIGE . . .

Der vandrer en Pige igennem vor By,
helbredt for alle Vunder.
Hun er som en Jomfru, der fødes paa ny,
Hun kalder Livet et Under.

Hun møder mig med det roligste Blik,
som æsked hun mig Forklaring.
Jeg føler det halvt som et Naalestik
og halvt som en Aabenbaring.

Men kunde vi træffes paa ensom Sti
bag alle de tætte Haver -
snart skulde den Trolddom være forbi,
som *nu* mig undergraver.

Der vandrer en Jomfru igennem vor Stad,
lægt for de dybeste Vunder.
Hun ønsker paa ny at nævne sig glad,
hun ønsker paa ny at gaa under.

Men Verden har ej den mindste Trøst,
kun Daarskab og Vranghed atter;
man hjælpes i Vest, naar man tigger i Øst,
faar Suk, hvor man haabede Latter.

Sin Sundhed, som hun tilbage fik,
den tramper hun under Hælen.
Nu spørger hun os med sit mørke Blik
om Lægedom for Sjælen.

213

Der gaar en Sværmerske gennem vor By,
hvis Blik sig til Hjærtet lister!
det beder: "Knus mig! og ej skal jeg kny
af Ve for de Strenge, som brister.

"Men lad mig dø for et hæftigt Slag
og blomstrende kastes i Dybet!
Og lad mig ikke Dag for Dag
gives som Næring til Krybet.

"Min Ungdom er moden til Glemselens Kyst.
Men kommer Timen - den sidste -
da spred nogle Blomster paa mit Bryst
og spar dem paa min Kiste."

214

BAUTA

Jeg havde et Kongerige

en Gang nær den høje Sø
med Udsigt til Luft og Dige
paa Landets laveste Ø.
Et højtbaarent Herrevælde
med Hav og Himmel til Dige.
Nu er der kun øde Enge
og Maager igen af mit Rige.

Jeg havde en Elskerinde
et Sted nær den høje Sø,
en sød og fuldmøden Kvinde,
nu er hun forlængst i Frø.
Hun ejed et solfyldt Hjærte,
hun digtede derfor en Gang
et smilende Vers til min Ligsten:
"Han sad alene og sang."

Jeg havde et Kongesæde,
hvor mægtige hængende Sky'r
var slængt som et Kroningsklæde
i Kreds om de lave By'r . . .
Jeg fælded de viseste Domme,
som ingen fuldbyrder mer.
Jeg havde de højeste Drømme,
og ingen drømmer dem mer . . .

Og naar jeg en Gang skal svinde
og naar jeg omsider skal dø,
da vil jeg lægges til Hvile
215 et Sted nær den høje Sø.
Og Bølger og Maagerøster
vil vidne for Strandens Stene
min Lykkes Apotheose:
Han sad og sang alene -

EFTERSPIL

Naar Mørket atter vælder og Natten falder paa,
da vaagner mange Tanker, du ej om Dagen saa'.
Det ved vi, at om Dagen er Skyerne saa graa.

Men hvad der end blev splittet af Dagens Rusk og Regn,
det samles, og det heles ved Maanens Himmeltegn.
Og søde Ord forfrisker dig som en sagte Regn.

Naar søde Ord forfrisker dit Hjærte som en Dugg,
du finder, din Veninde er dobbelt ung og smuk
og varm som Sol i Vange og ren som Morgendugg.

Naar Dagen er forsvunden og glemt dens Gøgleværk,
du mærker om dig bunden en Lænke dobbelt stærk.
Hvoraf er den mon tvunden? Hvorfor er den saa stærk?

Men ingen slipper fra den, og ingen når forbi;
det er den Elskovslænke, som alle tvindes i,
og Lykken er ej mulig, er man for Lænken fri.

Saa græd kun dine Taarer og lid kun dine Vær,
for Maanen er vi Daarer, og kun ved Nat vi ser.
Og har du lært at elske, saa er der intet mer.

Og fandt du én at elske, saa lærte du vist alt,
saa blev du, og saa stod du, om Skæbnens Lod end faldt,
ja lærte du at elske, saa lærte du vist alt.

Paa denne Klode findes saa megen Sorg og Harm,
som det er ondt at mindes, som gør den rige arm,
217 men som du trygt kan mindes i din Venindes Arm.

Og om de ogsaa kæmped, og om de bittert stred,
saa vandrer Mand og Kvinde fortrolig Fjed for Fjed
en festlig Midnatstime dog til det kendte Sted.

218

HØFFDINGS ELEVER

De mødtes til Filosofi, da deres Hjerter kom i Takt,
og vandred som paa græsgrøn Sti med Høffdings Bog i Pagt.
De vidste for hver Strid, som kom,
den skal vi ikke trætte om - uoverlagt,
men tale os tilrette om med Hjertet og Forstandens Magt.

De saas paa Auditorium, de saas ved Lørdagsforedrag,
til Diskussion, til Bal.
De agtede hinanden højt
som Elskende - før de ved bedre - skal.
De maatte nøjes med at se.
Saa skulde det i Snestorm ske . . . paa Gaden Lørdagsnat,
(nu drejes Skæbnens Rat!)
at begge blæste sammen midt i en Drive Sne.

Og ført af én Filosofi de bares rundt af Vindens Magt
omkring en Park i Vinterpragt.

Hun var en Kvinde indsvøbt i Betænksomhed, Psykologi,
med skindgarneret Kjole.
Hun gnistred af mandhaftigt Mod, og han blev sat i Skole!
Da greb han til en ny Logik, hvor Kvinden ej bestod.

Hun vilde ikke kysse ham,
hun paastod ikke, Kys var Skam,
men nægted Kyssenes Værdi med stolt og iskold Teori,
ja svared ham med kølig Fred:
Det er der ikke noget ved!
- Og da han ikke kunde tro hos nogen Jomfru slig en Ro,
hun gav ham nogle Kys til Svar,
219 men stadig lige kæk og klar, hun hævded uden Taagethed:
Det er der ikke noget ved!

Da dog lidt Sødme fulgte med, i Snefog hos en iskold Yppighed!
han fastslog sin Parole:
Det skal vi ikke trætte om, men tale os tilrette om,
det kræver først lidt Skole.
Da løses Knuden uforsagt

ved Vanens milde Magt.

Og hun blev ved, uoverlagt,
til hun tilsidst fik Sødmen smagt.
Mens han blev træt og led og flov,
hun bød ham lystre Vanens Lov
og gentog hans Parole:
Nu skulker *du* af Skole!
og stod saa logisk skolevant
med Skindbræm om sin Kjølekant.

220

TIL VIOLA

De tusind smaa Savn i Violernes Bryst
har opfyldt mit Hjerte med kongelig Lyst.

De tusind smaa Stemmer, de tusind smaa Savn
er Bud fra en Verden, der aabner sin Favn,
der aabner i Smerte sit favnende Bryst
og kræver at leve i Digterens Lyst.

Bestrid ham hans Krone, hans Ret, hans Fornuft,
han finder dog Vej ved Violernes Duft,
de aabner hans Aand for de lønlige Saar,
hvoraf hele Verden skal fyldes med Vaar.

Den højeste Sandhed, hvor Verden fandt Trøst,
bli'r udraabt en Vaar af Violernes Røst.